

Jätelain 75 §:n mukainen määräys kiinteistön siivoamiseksi sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi

Lupa- ja valvontalautakunta 14.12.2022 § 105
671/11.04.00/2022

Valmistelija: ympäristönsuojelusihteri Päivi Pöyhönen, puh. 0400 569 811

Taustaa

Ympäristökatselmuksella 31.5.2021 tehdyn havainnon nojalla annettiin [REDACTED] kiinteistöä [REDACTED] koskeva siivouskehotus. Kiinteistölle on aikaisemminkin annettu siistimiskehotus vuonna 2011, ja kiinteistön roskaantumisasiaa on käsitelty myös vuodesta 2002 alkaen niin TE-keskuksen, Keski-Suomen ympäristökeskuksen kuin Laukaan kunnan ympäristötoimenkin toimesta.

Tarkastus 24.8.2021

Tiivistetyksi muistion mukaan:

Kiinteistöllä [REDACTED] havaittiin tavaraa erittäin runsaasti. Kaikkea ei pystytty suuresta määrästä ja kasvillisuudesta johtuen havaitsemaan tai nimeämään, kaikkien luokse ei myöskään päästy. Kemikaaliastioiden sisällöstä ei ollut varmuutta koska kaikkien luokse ei päästy.

Kiinteistön omistaja kertoi, että kiinteistöltä ei oikeastaan ole poistettu tavaraa vuosikymmeniin, sitä on kertynyt ja ostettu kiinteistölle. Hän oli sitä mieltä, että tavaraa on liikaa ja siivoaminen on tarpeen, kuitenkin hän oli sitä mieltä, että tavarat ovat pääosin käyttökelpoisia.

Muistion mukaan kiinteistö sijaitsee osittain kanavareitin rantaosayleiskaavan alueella (I osa-alue), jossa kiinteistöllä on AP-, RA- ja M-alueita.

Muistiossa on todettu, että suurin osa tavaroista ei enää sovellu alkuperäiseen käyttöön, osa on tuottajavastuun alaista jätettä, osa tavaroista on jo alun perin ollut jätettä ja epäasianmukaisesti varastoidut kemikaaliastiat voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Kiinteistö katsottiin tarkastuksen nojalla roskaantuneeksi, ja sen siivoamiseksi annettiin erillinen kehotus.

Siivouskehotus 17.9.2021

Kehotuksen mukaan kiinteistö tulee siivota kaikesta jätteestä viimeistään 15.12.2021. Kehotuksessa on mainittu, että määräaika voidaan perustellusta syystä harkinnan mukaan pidentää, mikäli siivoaminen on edennyt ja sen loppuun saattaminen on suunnitelmallista.

Tarkastus 16.12.2021

Tarkastusmuistiossa on todettu, että kiinteistön siivoaminen on aloitettu. Seitsemän ajoneuvoa on viety Stenalle, samaan paikkaan on viety yksi kärrykuormallinen metalliromua. Pellon vuokraaja oli hoitanut kuljetuksen [REDACTED] aikoi toimittaa pois lisää autoja. Kiinteistöllä oli vielä paljon jätettä, sitä oli lajiteltu poisvientiä varten. [REDACTED] toivoi suuresta työmäärästä johtuen pitkää määräaika uuteen kehotukseen. [REDACTED] opastettiin vastaanotto paikoista, ja todettiin, että siivoaminen on syytä aloittaa kemikaaliastioista.

Siivouskehotus 17.12.2021

Kehotuksen mukaan kiinteistö tulee siivota kaikesta jätteestä viimeistään 31.5.2022. ■■■■■ oli yhteydessä ympäristönsuojeluun 24. ja 25.5.2022 ja pyysi siivoamiskehotukselle lisäaikaa. Hänen mukaansa siivoaminen ei ole juurikaan edennyt, koska talvi oli hyvin luminen, myös tien kelirikko estänyt raskaita kuljetuksia. Määräaikaa jatkettiin 29.7.2022 saakka.

Tarkastus 4.8.2022

Pihalla oli metallinen siirtolava, jonne oli kerätty metalliromua. Edellisen tarkastuksen jälkeen kiinteistöltä oli toimitettu pois kahdeksan autoa sekä metalliromua. Ajoneuvot oli toimittanut pois maarakennusyrittäjä ■■■■■. Autojen moottorit ja nesteet olivat vielä kiinteistöllä, ■■■■■ aikoi toimittaa itse jäteöljyt vaarallisen jätteen keräykseen. ■■■■■ oli itse vienyt pois yhden kuorman jätettä. ■■■■■ haluaisi käyttää isompia ajoneuvoja/konttiosia varastoina.

Kiinteistöllä on edelleen runsaasti jätettä, pääasiassa erilaista metalliromua. ■■■■■ kertoi etenemisen olevan hidasta yksin tehdessä. Johtopäätöksenä todettiin, että asia tullaan viemään Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan ratkaistavaksi, joka voi antaa siivousmääräyksen ja asettaa sen tehosteeksi uhkasakon. Ennen lautakunnan käsittelyä asianosaista kuullaan.

Kuuleminen 17.8.2022

Asianosaiselle on varattu ennen määräyksen antamista ja uhkasakon asettamista päävelvoitteen (siivousmääräys) tehosteeksi mahdollisuus uhkasakkolain (1113/1990) 22 §:n ja hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tulla kuulluksi ja antaa kirjallinen selitys asiassa 24.10.2022 mennessä.

Kirjallinen selitys, päivätty 19.10.2022

■■■■■ on antanut kuulemiseen kirjallisen selityksen 19.10.2022, jossa hän pyytää ottamaan huomioon ikään, olosuhteisiin ja terveyteen liittyvät seikat. Selityksessä kuvataan siivoamisen edistymistä ja siinä kohdattuja haasteita. Selityksessä myös tuodaan esiin, että osaa tavaroista tarvitaan rakennusmateriaalina, osa on tarkoitus kunnostaa ja osaa käyttää maatalouskalustona.

Tarkastus 10.11.2022

Tarkastus suoritettiin kehotuksen noudattamisen valvomiseksi ja asiaa hoitaneen viranhaltijan vaihtumisen takia, jotta tilanteesta saadaan ajankohtainen kuva ennen asian lautakuntakäsittelyä.

Tarkastuksella voitiin havaita, että kiinteistöllä on edelleen runsaasti jätteeksi katsottavaa tavaraa eri kohdissa. Jätteitä ei niiden määrän takia pysty yksilöimään ja kiinteistö tilakeskuksen ympäriltä on roskaantunut, eikä siistimiskehotusta voi katsoa noudatetun. ■■■■■ kerrottiin asian eteneminen lautakunnan käsittelyyn ja prosessin eteneminen. Myös asiaa koskevaa lainsäädäntöä kirjattiin muistioon. Tarkastuksella otettiin kuvia, joista selviää jätteen määrä ja roskaantumisen aste.

Esityslistan ohessa:

- Muistio tarkastukselta 24.8.2021
- Muistio tarkastukselta 16.12.2021
- Muistio tarkastukselta 4.8.2022
- Vastaus kuulemiseen 19.10.2022 *(sisältää salassa pidettävää tietoa, jaetaan erikseen suojatulla sähköpostilla lautakunnan jäsenille)*
- Muistio siivouskehotukseen liittyvästä tarkastuksesta 10.11.2022

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen

Päätösehdotus

Lautakunta päättää seuraavaa:

Koska [REDACTED] ei edellä kuvatulla tavalla ole noudattanut 19.9.2021 annettua kehotusta ja kiinteistö [REDACTED] on edelleen jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantunut, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta jätelain 75 §:n nojalla [REDACTED] seuraavat velvoitteet:

Päävelvoite: [REDACTED] tulee poistaa kiinteistöltä [REDACTED] kaikki jätteeksi katsottava tavara 31.7.2023 mennessä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on asianmukaiset luvat kyseisen jätteen vastaanottamiseen.

Perusteet: Jätelain (646/2011) 5, 13, 72, 73, 75, 126, 129 §:t

[REDACTED] on kerännyt kiinteistölle [REDACTED] vuosikymmenien aikana runsaasti käytöstä poistettua laitteistoja, koneita, tavaroita ja erilaista materiaalia.

Jätelain 5 §:n mukaan *jätteellä* tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Laukaan ympäristönsuojelunsuojelun näkemyksen mukaan suurin osa kiinteistöllä olevasta materiaalista on katsottava sen kunnon, käyttöhistorian ja säilytysajan nojalla jätteeksi. Jätteeksi ei katsota käyttökelpoisia maatalouskoneita. Materiaalin määrä ja kunto käyvät ilmi muistiodien liitteenä olevista valokuvista.

[REDACTED] on jätelain 6 §:n kohdan 11) tarkoittama jätteen haltija.

Tavaraa on kiinteistöllä niin paljon, että kiinteistö on katsottava jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantuneeksi. Koska jätteeksi katsottava materiaali on kerätty kiinteistölle [REDACTED] toimesta, on hän roskaajana jätelain 73 §:n nojalla velvollinen siivoamaan kiinteistön.

Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Lisävelvoite: [REDACTED] tulee esittää tositteet jätteen toimittamisesta kiinteistöltä [REDACTED] asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoon paikkaan 7.8.2023 mennessä.

Perusteet: Jätelain (646/2011) 122 §

Valvontaviranomaisella tai tämän määräämällä viranhaltijalla on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta.

Kirjallisen selityksen 19.10.2022 huomioiminen

[REDACTED] antama selitys on otettu huomioon määräyksen noudattamiselle annetussa määrääjässä, sekä myös tehosteeksi asetettavan uhkasakon määrässä. Selityksessä mainittu maatalouskalusto, siltä osin kuin se on käyttökelpoista, on jätetty siivousvelvoitteen ulkopuolelle, kuten on päävelvoitteen perusteluissa mainittu.

Uhkasakon asettaminen

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 1000 euroa.

Mikäli päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 1000 euroa.

Lisävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi asetetaan kiinteä uhkasakko, määrältään 500 euroa.

Perusteet uhkasakolle:

Jätelaki (646/2011) 129 §

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 10, 18, 19, 22-24 §:t

██████████ on kuultu kehotusten laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Annetussa selityksessä ei ole tuotu esiin seikkoja, joiden johdosta kehotuksia voitaisiin kokonaisuutena katsoa noudatetun tai asian käsittely voitaisiin katsoa päätettävän. Selityksessä esiin tuodut siivoamisen toteuttamiseen liittyvät seikat, kuten myös vuodenaikojen sääolot on otettu huomioon määräajan asettamisessa, huomioiden kuitenkin roskaantumisen pitkäaikainen kesto.

██████████ on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitteita. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon edelleen päävelvoitteiden laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Mikäli velvoitteita ei ole noudatettu, voi lupa- ja valvontalautakunta tuomita uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti uhkasakot maksettavaksi. Mikäli velvoitteet on määräaikaan mennessä toteutettu, raukeaa uhkasakkomenettelyä.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön-omistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä ██████████ koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Saantitodistuksella velvoitetulle

Tiedoksi

Keski-Suomen ELY-keskus

Päätös

Keskustelun kuluessa varajäsen Lari Hassel teki pohjaehdotuksen kohtiin Päävelvoite ja Lisävelvoite seuraavat muutosesitykset:

Päävelvoite: [REDACTED] tulee poistaa kiinteistöltä [REDACTED] kaikki jätteeneksi katsottava tavara 31.11.2023 mennessä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on asianmukaiset luvat kyseisen jätteen vastaanottamiseen.

Lisävelvoite: [REDACTED] tulee esittää tositteet jätteen toimittamisesta kiinteistöltä [REDACTED] asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoaikaan 7.12.2023 mennessä.

Muutoin pohjaehdotus säilyisi ennallaan.

Hasselin esitystä kannattivat jäsenet Eskonen, Rämö, Hintikka, Ruuska ja Kalmari-Reina.

Keskustelun päätyttyä lautakunta hyväksyi yksimielisesti Hasselin esittämät muutokset pohjaehdotukseen.

Merkitään, että ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteensä.

Perustelu: Annettu siivousaika on riittävä.